

Перелік використаних джерел:

- 1 Бердар М. М. Управління ресурсним забезпеченням підприємства у сучасних умовах. Інтелект XXI. 2020. №. С. 31–36.
- 2 Смолич Д. В., Тимошук І. В. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, складові та модель управління в сучасних умовах господарювання. Економічний простір. 2020. № 153. С. 75–82.

УДК 338.2

Гвоздик Володимир
магістр

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Науковий керівник: Кирич Наталія

доктор економічних наук, професор

професор кафедри менеджменту та адміністрування

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СИНЕРГІЯ ІННОВАЦІЙ ТА УПРАВЛІННЯ: ФОРМУВАННЯ НОВОЇ МОДЕЛІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Сучасна економіка характеризується високим рівнем турбулентності, швидким технологічним прогресом та зростаючою роллю інтелектуальних ресурсів. В таких умовах традиційні фактори конкурентоспроможності — вартість ресурсів, масштаби виробництва, навіть якість продукції — поступово втрачають свою вирішальну роль. Визначальним стає здатність підприємств до інноваційного розвитку, гнучкого управління змінами та ефективного використання знань. Саме тому інтеграція інновацій та управління набуває стратегічного значення, утворюючи синергічний ефект, який посилює конкурентний потенціал організації.

Синергія інновацій та управління передбачає взаємодію двох ключових компонентів: технологічних інновацій — цифровізації, автоматизації, впровадження штучного інтелекту; та організаційних інновацій — нових моделей управління, корпоративної культури, стратегічного лідерства. Поєднання цих напрямів формує основу інноваційного менеджменту, який базується на відкритості, партнерстві, креативності та використанні аналітичних даних у процесах прийняття рішень. Менеджери нового покоління виконують роль фасилітаторів інноваційних процесів, стимулюючи розвиток підприємницького мислення, командної взаємодії та експериментування.

Управлінські системи, здатні забезпечити таку взаємодію, перетворюються на динамічні структури, що швидко адаптуються до змін зовнішнього середовища. Це дозволяє скоротити цикли прийняття рішень, підвищити ефективність використання ресурсів і зміцнити стратегічну стійкість підприємств.

Формування нової моделі конкурентоспроможності відбувається в межах інтелектуально-інноваційної економіки, у якій знання, дані й технології стають головними активами. Конкурентні переваги формуються завдяки інноваційним управлінським підходам, цифровим інструментам і міжсекторальному партнерству — між бізнесом, наукою та державою. Таким чином, синергія інновацій та управління не лише оптимізує внутрішні процеси підприємств, а й визначає стратегічні орієнтири їхнього розвитку в умовах глобальної конкуренції.

Отже, синергія інновацій і управління є ключовим чинником формування нової моделі конкурентоспроможності підприємств. Вона забезпечує ефективне поєднання ресурсного потенціалу, технологічних можливостей і людського капіталу. Нова парадигма управління має ґрунтуватися на принципах гнучкості, креативності, цифровізації та партнерства, що

дозволить забезпечити сталий розвиток і довгострокову конкурентоспроможність національної економіки.

Перелік використаних джерел:

1. Drucker P. Innovation and Entrepreneurship: Practice and Principles. New York: Harper & Row, 1985.
2. OECD. Innovation Strategy for a Knowledge-Based Economy. OECD Publishing, 2021.
3. Кирич Н. В. Управління інноваційним розвитком підприємств у сучасних умовах. Тернопіль: ТНТУ, 2022.

УДК 336.717:004

Задирайко Уляна

студентка групи ПФМЗ-61

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКУ З ІНТЕГРАЦІЄЮ ESG-ФАКТОРІВ ТА ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Антикризове управління ліквідністю банку поступово виходить за межі класичних фінансових підходів і набуває інтегрованого характеру, поєднуючи цифрову аналітику, ESG-фактори та регуляторні вимоги.

Для українських банків така трансформація має особливе значення: війна, коливання довіри вкладників, зміни в портфелях кредитування й доступі до міжнародного фінансування створюють постійну загрозу дефіциту ліквідності. Відповідно, сучасна модель антикризового реагування має не лише концентруватися на відновленні платоспроможності, але й працювати на випередження – виявляти структурні ризики, формувати репутаційну стійкість і забезпечувати прозорість для інвесторів та партнерів. Саме тому інтеграція ESG-аналітики і цифрових інструментів у систему управління ліквідністю стає стратегічною вимогою для банків, які прагнуть залишатися конкурентними на європейському фінансовому ринку.

ESG-підхід створює нову логіку ризик-менеджменту. Якщо раніше ліквідність залежала переважно від структури балансу, обсягу зобов'язань та доступу до ринку міжбанку, то тепер на неї впливають нефінансові чинники.

Екологічні ризики, наприклад, здатні знижувати платоспроможність позичальників у сільськогосподарському чи енергетичному секторі. Соціальні аспекти – від трудових конфліктів до локальних протестів – можуть збільшувати відтік депозитів у конкретних регіонах, формувати репутаційні втрати та ускладнювати залучення капіталу.

Виміри корпоративного управління (прозорість рішень, антикорупційні практики, захист прав акціонерів) визначають доступ банку до міжнародних фінансових інститутів. Банки, які ігнорують ESG-компонент, отримують коротшу лінію довіри, а це саме по собі є джерелом ліквіднісних шоків. Тому розширення стрес-тестів ліквідності на події екологічного та соціального характеру стає логічним кроком для формування «сценаріїв стійкості».

Цифровізація – друга ключова складова нової моделі. У традиційній логіці ліквідність контролюють через статичні звіти, які формуються із затримкою. Це означає, що управлінські рішення часто ухвалюються постфактум, коли ризик уже реалізовано. Запровадження цифрових платформ моніторингу дозволяє працювати з живими даними: транзакційні потоки, зміни в поведінці клієнтів, короткі шоки на міжбанківському ринку та валютних операціях стають видимими миттєво. Системи раннього попередження можуть формувати сигнали про критичні відхилення за лімітами ліквідності, ALM-гепами, концентрацією депозитної бази, обсягами обов'язкових резервів або зміною ринкових ставок. Це дає змогу не лише реагувати швидко, а й робити управління ліквідністю превентивним, автоматизованим і менше залежним від людського фактора.